

WWW.MAGISTER.UNS.AC.RS
CONFERENCE.MAGISTER.UNS.AC.RS

CURRICULUM OUTCOMES OF CONTEMPORARY EDUCATION

FACULTY OF TEACHER EDUCATION
IN THE HUNGARIAN LANGUAGE
IN SUBOTICA

2015

9th
INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**A KORSZERŰ OKTATÁS ÉS NEVELÉS CURRICULUMÁNAK KIMENETE
КУРИКУЛУМСКИ ИСХОДИ САВРЕМЕНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
KURIKULUMSKI ISHODI SUVREMENOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
CURRICULUM OUTCOMES OF CONTEMPORARY EDUCATION**

**Szabadka, Szerbia, 2015. szeptember 18-án és 19-én
Суботица, Србија, 18. и 19. септембра 2015.
Subotica, Srbija, 18. i 19. rujna 2015.
September 18–19, 2015. Subotica, Serbia**

**TANULMÁNYGYŰJTEMÉNY
ЗБОРНИК РАДОВА
ZBORNİK RADOVA
BOOK OF SELECTED PAPERS**

**Az Újvidéki Egyetem szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának
9-ik nemzetközi tudományos konferenciája**

**9. међународна научна конференција Учитељског факултета на мађарском
наставном језику у Суботици Универзитета у Новом Саду**

**9. међународна znanstvena konferencija Učiteljskog fakulteta na mađarskom
nastavnom jeziku u Subotici Sveučilišta u Novom Sadu**

**The Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language in Subotica
University of Novi Sad 9th International Scientific Conference**

Szabadka – Суботица – Subotica, 2015.

Kiadó:

Újvidéki Egyetem szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara

Издавач:

Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици
Универзитета у Новом Саду

Izdavač:

Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku u Subotici
Sveučilišta u Novom Sadu

Publisher:

Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language in Subotica
University of Novi Sad

Felelős szerkesztő / Одговорни уредник / Odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Josip Lepeš

Szerkesztők / Уредници / Urednici / Editors:

Josip Ivanović

Valéria Pintér Krekić

Nyelvi szerkesztés / Језичка обрада / Jezična obrada / Language editors:

Magyar nyelv / Huszka Márta

Српски језик / Ђурђица Штулрајтер

Hrvatski jezik / Đurđica Stuhldreiter

English Language / Suzana Rukavina and Marija Ivanović

Technikai szerkesztő / Технички уредник / Tehnički urednik / Layout editor:

Zsolt Vinkler

ISBN 978-86-87095-64-9

A konferencia elnöke:
Lepes Josip, megbízott dékán

Председавајући конференције:
Јосип Лепеш, вршалац дужности декана

Predsjedatelj konferencije:
Josip Lepeš, vršitelj dužnosti dekana

Conference Chairman:
Josip Lepeš, Acting Dean

**SZERVEZŐBIZOTTSÁG / ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZACIJSKI ODBOR /
ORGANIZING COMMITTEE:**

Elnök asszony / Председница / Predsjednica / Chairwomen:
Valéria Pintér Krekić, University of Novi Sad, Serbia

**A szervezőbizottság tagjai / Чланови организационог одбора /
Članovi Organizacijskoga odbora / Members of the Organizing Committee:**

Ágnes Bagány, University of Novi Sad, Serbia
Ottó Beke, University of Novi Sad, Serbia
Mónika Csapó, University of Novi Sad, Serbia
Esterá Gabrić, University of Novi Sad, Serbia
Szabolcs Halasi, University of Novi Sad, Serbia
Katalin Hegedűs, University of Novi Sad, Serbia
Lenke Major, University of Novi Sad, Serbia
Ágota Siflis, University of Novi Sad, Serbia
Melinda Torok, University of Novi Sad, Serbia
Attila Vinkó, University of Novi Sad, Serbia
Zsolt Vinkler, University of Novi Sad, Serbia

TÁMOGATÓ / СПОНЗОР / ПОКРОВИТЕЛЈ / SPONSOR:

**Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Tartományi Kormány
Tartományi Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Titkárság
Újvidék**

**Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Покрајинска влада
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој
Нови Сад**

**Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Pokrajinska vlada
Pokrajinsko tajništvo za znanost i tehnološki razvoj
Novi Sad**

**Republic of Serbia
Autonomous Province of Vojvodina
Government of Vojvodina
Provincial Secretariat for Science and Technological Development
Novi Sad**

A konferencija szerkeztőbizottsága / Уреднички одбор конференције / Urednički odbor konferencije / Conference Editorial Board:

Josip Ivanović, University of Novi Sad, Serbia
Valéria Pintér Krekić, University of Novi Sad, Serbia
Ágnes Bagány, University of Novi Sad, Serbia
Katalin Hegedűs, University of Novi Sad, Serbia
Lenke Major, University of Novi Sad, Serbia

**TUDOMÁNYOS PROGRAMBIZOTTSÁG / НАУЧНИ И ПРОГРАМСКИ ОДБОР /
ZNA NSTVENI I PROGRAMSKI ODBOR / SCIENTIFIC AND PROGRAMME COMMITTEE:**

Elnök / Председник / Predsjednik / Chairmen:

Josip Ivanović, University of Novi Sad, Serbia

**A tudományos programbizottság tagjai / Чланови научног и програмског одбора /
Članovi znanstvenog i programskog odbora / Members of the Programme Committee:**

Milica Andevski, University of Novi Sad, Serbia
Éva Balažević, University of Novi Sad, Serbia
László Balogh, University of Debrecen, Hungary
Edmundas Bartkevičius, Lithuanian University, Kauno, Lithuania
Stanislav Benčíč, University of Bratislava, Slovakia
Annamária Bene, University of Novi Sad, Serbia
Emina Berbić Kolar, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Croatia
Rózsa Bertók, University of Pécs, Hungary
Radmila Bogosavljević, University of Novi Sad, Serbia
Éva Borsos, University of Novi Sad, Serbia
Milenko Brkić, Herzegovina University, Mostar, Bosnia and Herzegovina
Spomenka Budić, University of Novi Sad, Serbia
Benő Csapó, University of Szeged, Hungary
Géza Czékus, University of Novi Sad, Serbia
Eva Dakich, La Trobe University, Melbourne, Australia
Zoltán Dévavári, University of Novi Sad, Serbia
Péter Donáth, Lóránd Eötvös University, Budapest, Hungary
Róbert Farkas, University of Novi Sad, Serbia
Dragana Francišković, University of Novi Sad, Serbia
Iréen Gabrić Molnár, University of Novi Sad, Serbia
Olivera Gajić, University of Novi Sad, Serbia
Dragana Glušac, University of Novi Sad, Serbia
Noémi Görög, University of Novi Sad, Serbia
Erika Heller, Lóránd Eötvös University, Budapest, Hungary
Hargita Horváth Futó, University of Novi Sad, Serbia
Éva Hózsa, University of Novi Sad, Serbia
Elvira Huszár, University of Novi Sad, Serbia
Marko Jurčić, University of Zagreb, Croatia
Szilvia Kiss, University of Kaposvár, Hungary

Anna Kolláth, University of Maribor, Slovenia
Mitja Krajncan, University of Primorska, Koper, Slovenia
Josip Lepeš, University of Novi Sad, Serbia
Imre Lipcsei, Szent István University, Szarvas, Hungary
Sanja Mandarić, University of Belgrade, Serbia
Pirkko Martti, University of Turku, Turun Yliopisto, Finland
Damir Matanović, Josip Juraj Strossmyer University of Osijek, Croatia
Milan Matijević, University of Zagreb, Croatia
Erzsébet Mernyák, University of Novi Sad, Serbia
Vesnica Mlinarević, Josip Juraj Strossmyer University of Osijek, Croatia
Margit Molnár, University of Pécs, Hungary
Ferenc Németh, University of Novi Sad, Serbia
Slavica Pavlović, University of Mostar, Bosnia and Herzegovina
Lidija Pehar, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina
Anđelka Peko, Josip Juraj Strossmyer University of Osijek, Croatia
Valéria Pintér Krekić, University of Novi Sad, Serbia
Ivan Poljaković, University of Zadar, Croatia
Zoltán Poór, University of Pannonia, Veszprém, Hungary
Vlatko Previšić, University of Zagreb, Croatia
Zoran Primorac, University of Mostar, Bosnia and Herzegovina
Ivan Prskalo, University of Zagreb, Croatia
Ildikó Pšenáková, University of Trnava, Slovakia
Judit Raffai, University of Novi Sad, Serbia
László Szarka, University Jan Selyeho, Komárno, Slovakia
Svetlana Španović, University of Novi Sad, Serbia
Márta Takács, University of Novi Sad, Serbia
János Tóth, University of Szeged, Hungary
Katalin Varga Hajdicsné, Budapest Centre of Economic Vocational Training, Budapest, Hungary
Vesna Vučinić, University of Belgrade, Serbia
Éva Vukov Raffai, University of Novi Sad, Serbia
Smiljana Zrilić, University of Zadar, Croatia
Julianna Zsoldos-Marchis, Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania

SZAKVÉLEMÉNYEZŐK / РЕЦЕНЗЕНТИ / RECENZENTI / REVIEWERS:

Éva Balažević, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language,
Subotica, Serbia
Éva Borsos, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language,
Subotica, Serbia
Géza Czékus, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language,
Subotica, Serbia
Róbert Farkas, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language,
Subotica, Serbia
Olivera Gajić, University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Novi Sad, Serbia

Noémi Görög, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

Éva Hózsza, University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Novi Sad and Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

Josip Ivanović, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

Milan Matijević, University of Zagreb, Faculty of Teacher Education, Zagreb, Croatia

Vesnica Mlinarević, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Educational Sciences, Osijek, Croatia

Zsolt Námesztovszki, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

Valéria Pintér Krekić, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

János Vilmos Samu, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

Svetlana Španović, University of Novi Sad, Faculty of Pedagogy, Sombor, Serbia

Vesna Vučinić, University of Belgrade, Faculty of Special Education and Rehabilitation, Belgrade, Serbia

Katalin Varga Hajdicsné, Budapest Centre of Economic Vocational Training, Budapest, Hungary

Éva Vukov Raffai, University of Novi Sad, Faculty of Teacher Education in the Hungarian Language, Subotica, Serbia

**A konferencia titkárnője / Секретарица конференције / Tajnica konferencije /
Conference Secretary:**

Viola Nagy Kanász, University of Novi Sad, Serbia

Plenáris előadók / Пленарни предавачи / Pozvani predavači / Keynote Speakers:

Vlatko Previšić, PhD, Full Professor, Dean – University of Zagreb, Faculty of Philosophy, Zagreb, Croatia

Benő Csapó, DSc, Full Professor, Head of Institute – University of Szeged, Institute of Education, Szeged, Hungary

A kiadványban megjelenő tanulmányok tartalmáért és nyelvi helyességéért a szerző felelős. A kiadványban megjelenő írásokban foglalt vélemények nem feltétlenül tükrözik a Kiadó vagy a Szerkesztőbizottság álláspontját.

Автори сnose сву одговорност за садржај и језички квалитет радова. Надаље, изјаве и ставови изражени у радовима искључиво су ставови аутора и не морају нужно представљати мишљења и ставове Уредништва и издавача.

Аutori snose svu odgovornost za sadržaj i jezičnu kvalitetu radova. Nadalje, izjave i stavovi izraženi u radovima isključivo su stavovi autora i ne moraju nužno predstavljati mišljenja i stavove Uredništva i izdavača.

The authors are solely responsible for the content and the language of the contributions. Furthermore, statements and views expressed in the contributions are those of the authors and do not necessarily represent those of the Editorial Board and the publisher.

© Minden jog fenntartva. A kiadvány részben, vagy egészben történő sokszorosítása (fénymásolása vagy elektronikus formában történő másolása), átdolgozása és közlése tilos a kiadó írásos engedélye nélkül.

© Сва права су резервисана. Ни један део ове публикације не сме бити репродукован, умножен, нити пренет у било којој форми и на било који начин (фотокопирањем, електронским путем и сл.) без претходне писмене сагласности издавача.

© Sva prava su rezervirana. Ni jedan dio ove publikacije ne smije biti reproduciran, umnožen, niti prenijet u bilo kojem obliku i na bilo koji način (fotokopiranjem, elektroničkim putem i sl.) bez prethodne pismene suglasnosti izdavača.

© All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or any information storage or retrieval system, without the prior permission in writing from the Publisher.

ISBN 978-86-87095-64-9

Tartalom / Садржај / Sadržaj / Contents

Előszó.....	12
Предговор.....	13
Predgovor.....	14
Preface.....	15
Vlatko Previšić – uvodno plenarno predavanje / plenary lecture	
Humanističke kompetencije kao kurikulumski ishodi suvremenog odgoja i obrazovanja Humanistic Competences as a Curricular Outcome of Contemporary Education.....	17
Марија Анђелковић, Весна Вучинић, Бранка Јаблан и Бранка Ешкировић	
Образовање деце са оштећењем вида у редовној школи Education of Students with Visual Impairment in Regular Schools.....	26
Bartha Krisztina	
Az anyanyelvi beszédértés kompetenciájának I–IV. osztályos tantervi követelményei Romániában Curriculum Requirements for the Competence of Comprehension (L1) in Primary School.....	35
Bencéné Fekete Andrea	
Oktatási hálózatok az egyenlő esélyek biztosítására Networks Providing Equal Opportunities	44
Bertók Rózsa és Bécsi Zsófia	
Az erkölcsi nevelés lehetőségei The Possibilities of Moral Education	55
Berze Gizella	
Téri problémák 6-10 éveseknek szóló matematika tankönyvekben Spatial Problems in Serbian Mathematics Textbooks for 6–10 Year-olds Based on Instructions in the Curriculum	64
Borsos Éva	
Az általános iskolai biológia terv hatékonysága The Effectiveness of a Primary School Biology Program.....	76
Dragana Gavrilović-Obradović	
Nastava u prirodi – integrisani tematski pristup Teaching in Nature – An Integrated Thematic Approach.....	89
Gergel'ová Bianka és Demkanin Peter	
A pszichológiai és a szociológiai szempontok jelentőségei a tanuló csoportmunkára való képességének a fejlesztésénél The Importance of Psychological and Sociological Aspects in the Development of Pupils' Team- Work Skills.....	96

Јелена Гркић Гинић

Улога курикулума у професионалном образовању учитеља за реализацију наставе
Музичке културе у основној школи

The Role of Curriculum in Professional Development of Class Teachers for the Purposes of
Realization of Music Teaching in Primary School 111

Данијела Илић-Стошовић, Снежана Николић и Марија Радуловић

Став ученика према организацији наставе и оцењивању

The Attitude of Pupils Toward Organization of Teaching and School Assessment Process 123

Josip Ivanović i Aleksandar Nađ Olajoš

Kurikulumske teorije – pro et contra

Theory of Curriculum – Pro et Contra 134

Marko Jurčić i Irena Klasnić

Istraživački usmjerena nastava

Investigation-Based Teaching 151

Krajnik Szabolcs

Virtuális terek az oktatás jövőjében – digitális játékosítás

Virtual Spaces in the Future of Education – Digital Gamification 166

Josip Lepeš i Sabolcs Halasi

Ključne kompetencije u osnovnom i srednjem obrazovanju s aspekta fizičkog vaspitanja

Physical Education and Key-Competences in Public Education 175

Magyari Sára

A nyelvi nevelés a romániai magyar nyelv és irodalom tantervének függvényében

Linguistic Education in the Curriculum of the Hungarian Language and Literature of Romania ...182

Valentina Majdenić i Antea Bogetić

Strip u osnovnoškolskim udžbenicima

Comics in Primary School Textbooks 189

Major Lenke és Horák Rita

A környezeti nevelés helye a tantárgyak rendszerében

The Status of Environmental Education in the System of Subjects 199

Slađana Marić

Mogućnosti inovacije kurikuluma engleskog jezika u srednjoj baletskoj i muzičkoj školi

The Possibilities of Innovating the English Language Curriculum in Secondary Ballet and Music
School 206

Marjan Ninčević

Katolički vjeronauk u školskom kurikulumu u Republici Hrvatskoj

Catholic Religious Education in the Teaching Curriculum in the Republic of Croatia 229

Slavica Pavlović

Spolni odgoj – (ne)mogućnosti provedbe u školama

Sex Education – (Non) Possibilities of its Implementation in School 247

Pintér Krekić Valéria

Kibernetikusan orientált stratégia a kezdő matematikaoktatásban

The Cybernetically-Oriented Strategy for Mathematics Education 258

Katarina Pinjuh

Umijeće „slušanja djeteta” – važna kompetencija suvremenog odgajatelja
The Art of “Listening to the Child” – An Important Competence of the Modern Educator 264

Suzana Rukavina

Mogućnosti primjene suradničkog učenja u stručnom usavršavanju osnovnoškolskih i srednjoškolskih nastavnika na mreži
Possibilities of Applying Collaborative Learning in Online Professional Development of Primary and Secondary School Teachers.....271

Marton Sakal, Lazar Raković, Predrag Matković, Pere Tumbas i Veselin Pavličević

Podizanje svjesti o rizicima i greškama u elektronskim tabelama putem unapređenih univerzitetskih kurseva
Raising Spreadsheet Risks and Errors Awareness Through Improvement of University Courses 284

Весна Шрајнер

Прелаз детета из вртића у школу
The Child's Transition from Nursery to Primary School 296

Varga Valéria

Az európai dimenzió didaktikai megközelítése
Didactic Approach of the European Dimension 300

Отилиа Велишек-Брашко

Усклађеност курикулумских исхода образовања наставника са потребама инклузивног образовања
The Compatibility of the Curriculum Outcomes of Teachers Education with the Inclusive Education.....306

Velmovská Klára és Vanyová Monika

A konstruktív megközelítés és a kritikus gondolkodás fejlődése
Constructivist Approach and Development of Critical Thinking 325

Smiljana Zrilić, Violeta Valjan Vukić i Vesna Bedeković

Postignuća studenata učiteljskog studija – očekivani i realizirani ishodi učenja u kontekstu kompetencija za rad u inkluzivnom razredu
Achievements of Students of Teacher Education Study – Expected and Realized Learning Outcomes in the Context of Competences to Work in the Inclusive Classroom 336

Zárszó.....347

Завршна реч.....349

Završna riječ.....351

Closing remarks.....353

Előszó

Örömmel ajánljuk szíves figyelmébe az Újvidéki Egyetem szabadkai székhelyű Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara által szervezett 9. nemzetközi interdiszciplináris tudományos konferenciát, melynek címe:

A KORSZERŰ OKTATÁS ÉS NEVELÉS CURRICULUMÁNAK KIMENETE

A curriculum aktuális pedagógia téma: nemcsak a modern nevelélmélet figyelmének középpontjában van, hanem a gyakorló pedagógusok figyelmét is leköti, de érdeklődéssel fordul felé a közélet is, elsősorban azon rétege, amely érdekelt az oktatáspolitikai és a társadalom megreformálásában.

A curriculum lényegét különböző szakemberek különbözőképpen értelmezik, de az eddig kialakult vélemények, ismeretek nem elegendőek ahhoz, hogy megérthessük az elméletét, módszertanát, működésének szerkezetét. Az is nyilvánvaló, hogy a curriculum filozófiája, elméleti paradigmái, gyakorlati kimenetei, valamint a nevelés és oktatás eredményeként kialakuló kompetenciák szintje nagyon elétérő módon nyilvánulnak meg, bármely szintjét vesszük is szemügyre a nevelésnek és oktatásnak. Éppen ezért A korszerű oktatás és nevelés curriculumának kimenete című konferenciának az a célja, hogy megvitassa, mely kompetenciákról kell beszélünk akkor, amikor ma a curriculum kimenetéről beszélünk.

A curriculum kérdéskörét az intézményes oktató-nevelő munka minden szintjére ki szeretnénk terjeszteni, azaz az iskoláskor előtti nevelési-gondozási intézményektől kezdve a felsőoktatási intézményekig folyó korspecifikus pedagógiai munka vonatkozásában körbe kívánjuk járni. Ugyancsak érdeklődéssel várjuk a szakterületi és tantárgyspecifikus curriculumokkal kapcsolatban felmerülő problémákkal foglalkozó munkákat, valamint a nevelők, tanítók és tanárok curriculumrelvans kompetenciáit tárgyaló cikkeket.

Konferenciánk nagy szaktekintélynek örvendő plenáris előadói prof. dr. sc. Vlatko Previšić, a Zágrábi Egyetem Bölcsészstudományi Karának dékánja, a pedagógiaelmélet doyenje, valamint Csapó Benő DSc, egyetemi tanár, gazdag nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező magyarországi szakember, a Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézet, Neveléstudományi Doktori Iskola, MTA-SZTE Képességfejlődés Kutatócsoport, valamint az Oktatásméleti Kutatócsoport vezetője. Mindkét plenáris előadó az Alexander von Humboldt Stiftung ösztöndíjasa.

Szerkesztők

Предговор

Част нам је и задовољство обавестити Вас да Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици Универзитета у Новом Саду и ове године организује, сада већ 9. по реду, међународну интердисциплинарну научну конференцију, чија тема је:

КУРИКУЛУМСКИ ИСХОДИ САВРЕМЕНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Курикулум је данас врло актуелна педагошка тема. Она заокупља једнако педагошке теоретичаре и практичаре савременог васпитања, образовања и школе, као и ширу културну јавност, а особито образовну политику и друштвене реформаторе.

На курикулум се различито гледа; постоје о њему становита предзнања, али још увек недовољна да би се схватила његова теорија, методологија, садржај и структура деловања. Његова филозофија, теоријске парадигме и практични исходи, као крајњи компетенциони учинци васпитања и образовања на свим степенима и нивоима, исказују се врло различито. О којим исходима, којим компетенција и визијама човека данашњице и сутрашњице говоримо – то је циљ рада ове Међународне научне конференције. Широко захватање курикулумске проблематике – с особитим обзиром на пожељне исходе – посматра се од предшколског до високошколског институционалног васпитања и образовања, преко подручних и предметних курикулума све до (наглашено) курикулумских компетенција васпитача, учитеља и наставника на свим степенима школовања.

О свему томе желимо да се аргументовано излаже, расправља и разговара на овој конференцији, као месту квалитетног интердисциплинарног дијалога и педагошке културе у времену постмодерних, глобализационих, мултикултурних и информацијских промена. Стога вас позивамо да учествујете у томе својим активним доприносима.

На конференцију су позвани врсни пленарни предавачи: проф. др Влатко Превишић, доајен педагошке теорије у Хрватској и декан Филозофског факултета у Загребу Универзитета у Загребу и проф. др Бене Чапо, такође врсни мађарски теоретичар и истраживач с великим међународним искуством и руководиоца Института за педагошка истраживања Универзитета у Сегедину, Докторске школе за педагошке науке, Комисије за педагошке науке при Мађарској академији наука, као и њене истраживачке групе (Мађарска). Оба позвана пленарна предавача су стипендисти Александер фон Хумболт Штифтунга.

Уредници

Predgovor

Čast nam je i zadovoljstvo obavijestiti Vas da Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku u Subotici Sveučilišta u Novom Sadu i ove godine organizira, sada već 9. po redu, međunarodnu interdisciplinarnu znanstvenu konferenciju, čija tema je

KURIKULUMSKI ISHODI SUVREMENOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Kurikulum je danas vrlo aktualna pedagoška tema. Ona zaokuplja jednako pedagoške teoretičare i praktičare suvremenog odgoja, obrazovanja i škole, kao i širu kulturnu javnost, a osobito obrazovnu politiku i društvene reformatore.

Na kurikulum se različito gleda; postoje o njemu stanovita predznanja, ali još uvijek nedovoljna da bi se shvatila njegova teorija, metodologija, sadržaj i struktura djelovanja. Njegova filozofija, teorijske paradigme i praktični ishodi, kao krajnji kompetencijski učinci odgoja i obrazovanja na svim stupnjevima i razinama, iskazuju se vrlo različito. O kojim ishodima, kojim kompetencija i vizijama čovjeka današnjice i sutrašnjice govorimo – to je cilj rada ove Međunarodne znanstvene konferencije. Široko zahvaćanje kurikulumske problematike – s osobitim obzirom na poželjne ishode – promatra se od predškolskog do visokoškolskog institucionalnog odgoja i obrazovanja, preko područnih i predmetnih kurikuluma sve do (naglašeno) kurikulumskih kompetencija odgajatelja, učitelja i nastavnika na svim stupnjevima školovanja.

O svemu tome želimo da se argumentirano izlaže, raspravlja i razgovara na ovoj konferenciji, kao mjestu kvalitetnog interdisciplinarnog dijaloga i pedagoške kulture u vremenu postmodernih, globalizacijskih, multikulturnih i informacijskih promjena. Stoga vas pozivamo da sudjelujete u tome svojim aktivnim doprinosima.

Na konferenciju su pozvani vrsni plenarni predavači: prof. dr. sc. Vlatko Previšić, doajen pedagojske teorije u Hrvatskoj i dekan Filozofskog fakulteta u Zagrebu Sveučilišta u Zagrebu i prof. dr. sc. Benő Csapó, također vrsni mađarski teoretik i istraživač s velikim međunarodnim iskustvom te voditelj Instituta za pedagojska istraživanja Sveučilišta u Segedinu, Doktorske škole za pedagojske znanosti, Povjerenstva za pedagojske znanosti pri Mađarskoj akademiji znanosti, kao i njene istraživačke skupine (Mađarska). Oba pozvana plenarna predavača su stipendisti Alexander von Humboldt Stiftungu.

Urednici